

0722 531 385

718 885 4929

השבוע בקו
פרנס היולפא קדישא
שפ הכעשט הק':
השתלשלות מלחמתנו להצלת התורה
מדי הפראנקיסטן
פאת הר' הר' אברהם הלוי
היימליך שליט"א
בשלוחה 9

להתהות

גליזין שבועי גליזי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמידיו

הלימוד היומי בספרי חסידות

לשבוע הבעש"ט
ספד"ק כתר שם טוב

יום	סימן
ראשון	ערב יו"ט
שני	שבועות
שלישי	פג
רביעי	פג
חמישי	פד (1) עד ד"ה וי"ל דבסוף

פרשת במדבר - חג השבועות תשפ"א / גליזין קב"ט

נקודה מושך דא"ח כ"ק מוך אדמו"ר שליט"א **דזא אפנו**

עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה **דיבורי חסידות**

רק אנחנו עם סגולה מסוגלים לגלות מציאות השי"ת בתוך הארץ

כחכנה לקבלת התורה אמר השי"ת לכלל ישראל והיייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ (שמות יט, ה), ויש להבין כי בפסוק לא נתפרש במה ישראל סגולה מכל העמים.

הנה השי"ת נתן בנו נשמה קדושה וטהורה חלק אלוך ממעל, והיא מלוכשת בתוך נפש החיונית נפש הבהמית, וזאת בכדי שבר ישראל יגלה הקדושה והקירבת השי"ת מתוך הנפש הבהמית, דלאמיתו של דבר שורש כל דבר הוא מד' אותיות שם הוי"ה, כמו שמאריך בשער הקדושה להרבינו חיים ויטאל ז"ע, דכל דבר מורכב מד' יסודות אש מים רוח עפר, ושרשן הם מד' אותיות שם הוי"ה.

וביאור הענין הוא, דכל דבר הוא מהשי"ת ורק שנתלבש בלבושים גסים, וזהו כל מטרתנו בעולם הזה לגלות שכל דבר הוא מהשי"ת. ומפני זה הנשמה מלוכשת בנפש הבהמית כדי לחיות עם הנפש הבהמית להשי"ת, וזהו גודל הנחת רוח להשי"ת שמאירים מציאותו יתברך במקום החושך.

ובכדי שנוכל לגלות הקדושה ומציאות השי"ת כאן, נתן לנו השי"ת תורה ומצוות שהם מגלים לנו אור השי"ת בזה העולם, וכמו שמאריך בזה בשער הקדושה הנ"ל דתורה ומצוות הם מזון להנשמה.

וזהו שאיתא בחז"ל (שבת פח) דכשעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה תנה הודך על השמים, שהם טענו שהרי אורייתא וקוב"ה חד, ואין ראוי להוריד אור יקר כאן בעולם חושך. אמר לו הקב"ה למשה החזור להם תשובה, השיב להם: כלום יצר הרע יש ביניכם? יש לכם משא ומתן? יש בכם רציחה וגניבה וקנאה? עי"ש.

משה רבינו ענה להם שרצון השי"ת בנתינת התורה היה להאיר מקום החושך ולגלות כאן אור השי"ת ומציאות השי"ת, מיד הודו לו להקב"ה ה' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ (תהלים ח, ט), דעל ידי שישראל יקבלו את התורה יתהדר שם ה' בארץ, ויתגלה "אדונינו" שהשי"ת הוא קל אדון על כל המעשים.

וזהו כוונת הכתוב "והיייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ", שתהיו סגולה בזאת לגלות כי לי כל הארץ, לכן זהו ההכנה לקבלת התורה כמו שאיתא דשורש כל התורה כולה הוא אנכי ה' אלוך.

מקור: רעוא דרעיון תשע"; הדעה והדיבור שלי"ח

נדבת הר"ה ח' ר' חיים זאנוויל האפמאן שליט"א
לרגל הולדת בנו למול טוב
מכת מוך הכעשט הק' ותלמידיו ד"ע ידוה ממנה רוב נדה

עוד רענדל לא יזיק

בימים כתיקונם היה מתחזק עכשיו באמונה ובטחון, אבל עכשיו אין לו טעם בזה. "מה", מרגיש ר' יצחק טעם מר, "להיות עסוק עם 'לא לשמה'? מה זה שווה?"

בין חמדת הגוי לחמדת היהודי

אך מיד במבר הקדושת לוי' מהו ההבדל עמוק בין החמדה שהיתה לגויים לקבל את התורה, לבין החמדה שיש לישראל לקבל את התורה. שהרי הגויים רצו לקבל את התורה לצורך עצמם, לרווחים שלהם (ולכן כששמעו משהו אינו בדיוק כפי רגונם - ענו שאינם רוצים). זה נקרא 'חיצוניות'. לעומת זאת כלל ישראל רצו לקבל את התורה לא בשביל תענוגם שלהם, אלא בשביל תענוג הבורא. זה נקרא 'פנימיות'.

"והנה היה לישראל לעבוד הבורא מהתאה שיש לאומות, וגם כן תאוה לישראל לעבוד הבורא מחמת עצמו. ואלו שני בחינות נקראים 'יראה פנימיות' ו'יראה חיצונית'. דזה התאוה שבא להם מחמת האומות - זה נקרא יראה חיצונית, פירוש שעיקר תאות של האומות מחמת שהבורא הוא השליט ובידו לגדל ולחזק לכל, דהיינו על גנת לקבל פרס, שכשעשהו מצותיו ישלם להם שכר טוב, כי העולם שלו וכמו שחפץ כן הוא עושה. מה שאין כן האומות הם מעצמם עלו נקרא יראה פנימיות, שהשתוקקותם להיות עבדי הבורא לעשות מה שהוא חפץ, כדי שיהיה לו תענוג, לא בשביל שכר ועונש."

וזהו פירוש 'והיייתם לי סגולה מכל העמים', כלומר שאהבה שיהיה לכם אלי' מכל העמים, פירוש מהאומות הנ"ל, דהא כל תאות האיר על ישראל כנ"ל, זה יהיה רק מחמת 'כי לי כל הארץ', כנ"ל מחמת שכר ועונש. 'ואתם' - פירוש התאוה שיהיה לכם מעצמכם, 'תהיו ממלכת כהנים...' כל אהבה שלכם מחמת אבותיכם שהשתוקקו להיות עבדי הבורא, וכן לא נפסק האהבה לדורות, 'וגוי קדוש' - שתכספו להיות עבדי הבורא לעשות לו תענוג, לא מחמת שכר ועונש."

הקדושת לוי' כדרכו בקודש בכל ספרו, מחדד מאוד שהמעלה האמיתית של יהודי היא שהוא עובד את השי"ת רק כדי להביא תענוג להשי"ת, ולא לשום תענוג עצמו, אך מבהיר שעם זאת יש מקום מיוחד לעבודת ה'לא לשמה', עד שבקבלת התורה החזיר הקב"ה אחר כל אומה ולשון, כדי להעמיד עבודה זו על מתכונתה.

עוד אדום זהב

זאת אומרת, שלא לחינם יהודי נתקל כל הזמן בעולם הזה במצבים שבהם הוא לא מסוגל לעבוד בעבודת ה'הלשמה', והוא צריך להתחזק בבטחון שהשי"ת ישמע לי כסף, ו'שנשמתי' זה התענוג הכי גדול שלי, ושההצלחה הכי גדולה שלי זה להיות דינו ולעבוד את השי"ת. לכאורה אלו מצבים שהקדושת לוי' איבנו מעודד אותם... אבל כאן (ובכן נקומות רבים בספרו הקדוש) הוא מסביר שלע אף שהיהו שייך להרבה יותר, גם עבודה זו חשובה לפעמים, וכלשון קדשו "כמשל לעשיר שיש לו אדום זהב אדומים, אף על פי כן כשממית עוד אדום זהב אחד גם הוא טוב לו". השי"ת רוצה גם עבודה זו! (בספד"ק מבורא העם, כי כך מתגלה גם בעולם החיצוני והמסתיר שהשי"ת הוא השוב האמיתי).

על כן, אל ירך לבבך ר' יצחק, אמנם עתה בקבלת התורה אנו זוכים למדרגתו האמיתית, להשתוקק להיות עבדי הבורא כדי לעשות לו תענוג. אך חיד עם זאת גם יורדת המדרגה השניה בעולם, שלפעמים אנחנו צריכים לעבודו יתברך דווקא מתוך האינטרסים שלנו. ומתוך שלא לשמה בא לשמה!

לאט לאט גילה ר' יצחק שההצלחה הכי גדולה שקיימת - היא להתדבק בהשי"ת.

בעבר הוא היה טרוף ורדוף בעסקיו ושקוע במצבו הכלכלי, עד שגילה שבבטחון בהשי"ת יש הרבה יותר שלווה. הוא התעניין בנייעם ובענייני העולם, עד שגילה שורה אחת של תורה הקדושה מחכימה יותר מכל חכמות שבועלם. הוא חשב שבתענוגי העולם הוא ימצא את סיפוקו, אבל לאחר עבודה ממושכת הוא גילה שהשי"ת הוא מקור התענוגים ואפשר להתענג בו יותר מבכל תענוג אחר. גם בתחומים נוספים, הוא הכיר שדווקא להתדבק בהשי"ת זה הדבר הכי טוב.

ואז, כשלאורה כבר הכניס ר' יצחק את השי"ת בכל שדות ההצלחה שלו, וכבר היה מושכע שלהיות עם השי"ת זה הדבר הכי טוב בחיים, הוא קלט שהוא עסוק עדיין ב'לא לשמה'...

ביום בהיר אחר ר' יצחק פתח ספרי חסידות ונודע לו שהדרגה העליונה והאמיתית של יהודי היא לא להתענג על ה', אלא להביא תענוג לה'. יהודי כל כך מאוחד עם השי"ת, עד שהתענוג שלו הוא כשהשי"ת מתענג. הוא לא צריך תענוג משלו כי הוא לא קיים לעצמו, אלא תענוגו הוא כשהשי"ת מתענג. שהוא כל חייתו ומציאותו.

מה יעשה? המדרגה הזאת רחוקה ממנו לעת עתה. ברוב היום הוא לא מצליח להתחבר אליה. הוא קם בבוקר, והוא צריך לסגור מינוס בבנק. קשה לו לעשות זאת רק 'לשמה'. בימים כתיקונם היה מתחזק עכשיו באמונה ובטחון בהשי"ת שיעור לו יתן לו את הכסף, אבל עכשיו אין לו טעם בזה. "מה", מרגיש ר' יצחק טעם מר, "להיות עסוק עם 'לא לשמה'? מה זה שווה?"

גם הגויים חומדים

חז"ל מספרים שהחזיר הקב"ה על כל אומה ולשון ושאל אותם אם רוצים לקבל את התורה, אבל הם שאלו מה כתוב שם, ומששמעו 'לא תרצו', 'לא תנאף', וכדומה דברים שהיה להם קשה לעמוד בהם - ענו בשלילה. מקשה הקדושת לוי': וכי ייתכן שאם היו רוצים את התורה השי"ת היה נותן להם? והרי התורה הבוקה ודבוקה בישראל עוד לפני שנברא העולם? למה אם כן הציע להם השי"ת את התורה?

ומתוך הקדושת לוי': "עשו שלא היה רוצה לקבל 'לא תרצו' - אמנם יתר התורה היה רוצה לקבלה, להיות עבד הבורא, והיה לעשו קצת חשקות להיות עבד הבורא. וכן ישמעאל לא רצה 'לא תנאף', אמנם יתר התורה היה רוצה לקבל להיות עבד הבורא. וידוע וכל מה שהיה אז בשעת מתן תורה נשאר עתה רשימה, ולכן נשאר הרשימה בין האומות, מה שהיה להם קצת חשקות להתורה. והפעולה מה, עתה כשמדבר איש הישראלי עם הגוי, ממשך הישראלי מן הגוי רשימה שיש בו מקצת חמדתו שהיה בו אז לקבל התורה, ונטל הישראלי לעצמו". ישנו רווח מיוחד בכך שגם הגויים מודים שהתורה היא הדבר הכי טוב וחומדים אותה - כדי שכשיהודי ידבר עם גוי, בתוך וכוכי ענייני העולם הזה, גם שם ידע היהודי כי הדבר הכי מוצלח והכי כדאי זה לעבוד את השי"ת. זוהי החמדה שלוקחים ישראל מהגויים כשממעסקים עם גויים: חמדה בתורה הקדושה מצד הכדאיות - 'שלא לשמה'.

קולות וברקים

מה העומק של פיוט האקדמות? מה ענין הקדמת הקולות וברקים ואש גדולה למתן תורה? ואיך אנו מקדימים זאת מדי שנה?

אברהם יצחק: והרי זה כשלעצמו כבר מספיק די והותר בשבילנו, כי גם לזה לא היינו ראוים, זה עצמו מתנה נפלאה ועצומה שנדע את חכמת התורה ואת קיום המצוות, שלא כמו כל שאר אומות העולם... מה צריך יותר מזה?

משפיע: אתה צודק לגמרי. מצידנו אין אנו צריכים יותר מזה, אבל תכלית קבלת התורה היא להשלים את רצונו יתברך ואת כל תכלית הבריאה כולה, כפי שידועה המשנה האחרונה באבות 'כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו', דהיינו שכל הסיבה והתכלית של בריאת העולם היא, כדי שיתגלה כבודו יתברך בעולם, ותכלית זו הושלמה רק בקבלת התורה, כי כפי שאמרתי התורה היא רצונו ואורו יתברך, וכאשר התורה הזאת יורדת ומתגלית בתוך לבות ושכל ישראל, עיי"ז נתגלה כבודו יתברך בעולם, כאשר היהודי מתנהג ופועל לפי התורה, הוא לוקח את אור כבודו יתברך ומאיר בכל עשייה ובכל דיבור ופעולה בעולם, וכל קומתו של רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו מאירה בהם אור רמ"ח מצוות עשה ושס"ה לא תעשה - זה הוא תכלית הבריאה! ולכן רק כך היא הצורה של נתינת התורה לישראל, כי אם אמנם מצידנו היינו מסתפקים במועט... אבל בזה לא תושלם תכלית כוונתו יתברך, במה שברא את כל העולמות.

או לא היה שייך בכלל שנקבל את התורה סתם כך, בלי המעמד הזה, ולכן גם היום כאשר אנו ניגשים אל התורה, אנו צריכים לזכור ולהחזיר בקרבנו את 'המעמד הר סיני', את הקולות והברקים והאש הגדולה, והיראה והחרדה שנפלה אל כל אחד ואחד.

אברהם יצחק: לא הבנתי, תסביר לי יותר, מה אתה מתכוין?

בחר בנו - הפך אותנו למציאות אחרת

משפיע: אני מתכוין לומר כך, הרי פשוט שהמושג הזה שאנו קיבלנו את התורה, אין פירושו שאנו לומדים חכמה מסוימת, ובאמת שגם אין הכוונה שמהיום והלאה אנו יודעים מה רוצה הקב"ה מאתנו, ואיך היא הצורה לקיים כל מצוה ומצוה. קבלת התורה פירושה האמיתי הוא שמציאות הקב"ה נתגלתה בנו, 'תורה' פירושה גילוי כבודו יתברך, כי התורה היא הרי רצונו וחכמתו יתברך, שהוא הוא עצמות הבורא ב"ה כביכול.

גילוי נורא כזה לא שייך שיתגלה בכלל בעולם הזה, כי אין שום בריה ואף לא שום מלאך שיכול להכיל בקרבנו גילוי כבודו יתברך, והנה במתן תורה חפץ ה' בנו מרוב אהבתו העצומה לנו, ובחר בנו מכל העמים, ומכל מלאכי מרום ושרפי מעלה, לגלות בקרבנו את עוצם גילוי אורו יתברך.

אברהם יצחק: אם כן איך באמת ניתנה לנו התורה? הרי זה עצמותו יתברך ממש, איך זה קרה שלמעשה ניתנה התורה לישראל, כשאנו נשארנו אנשים כאן בעולם הזה, וקיבלנו אותה?

משפיע: אליבא דאמת אכן לא נשארנו בעולם הזה, וכפי שחז"ל אומרים שבשעת המעמד הזה לא נשארה רוחינו בקרבנו, ופרחה נשמתנו ממש, וכן כל הבריאה כולה עצרה את נשימתה, כמו שאומרים בנוסח התפלה של ראש השנה 'אתה נגלית בענן כבודך וכו' גם כל העולם כולו חל מפניך, ובריות בראשית חרדו ממך', היינו צריכים לקבל טל של תחיה להחיות אותנו מחדש. ותחיה חדשה זו פירושה שנהיינו ברואים חדשים לגמרי, ברואים שהם כלים לקבל את גילוי כבודו ית' בעולם! וזה הכוונה האמיתית 'אשר בחר בנו מכל העמים' שלקח אותנו מתוך שאר העמים אנשי העולם, ועשה אותנו בריה חדשה לגמרי, מציאות כזו שיכולה לקבל גילוי כבודו יתברך!

וזה הוא הפלאות נוראות המעמד הזה, שבו נתגלה הקב"ה בעצמו אלינו, וחקק בנו את קדושת התורה, ובו קרה הנס הזה שברואים קרוצי חומר מקבלים לתוכם את קדושת אורו יתברך.

מצדנו או מצד הכוונה העליונה?

אברהם יצחק: אני חושב עתה על זה, ואני מתחיל להבין כמה מופלא הוא מושג כזה, שאורו יתברך יתגלה בתוך נברא קטן! אולי מותר לשאול מה אכן היתה כוונת הקב"ה בזה? כי אני מצויר לעצמי בדרך משל אם היו נותנים לילד קטן מאשין גדול ומשוכלל שאין לו שום כח להחזיק אותו וגם אין לו שום הבנה בו, והיינו עושים נס שיכול לקבלו ולהחזיקו... היינו שואלים למה צריך לנס כזה? ולמה לא לתת לו דבר שמתאים לפי כוחו ושכלו?

משפיע: בקיצור, שאלתך היא למה לא נתן לנו הקב"ה תורה כזו המתאימה לברואים כמונו? הרי יכול היה לתת לנו רק את ההבנה הפשוטה של התורה, ואת ההוראות של קיום המצוות, שזאת יכול כל נברא בעל שכל להבין, ועל זה יכול היה לתת לנו שר גם כן...

אברהם יצחק: עומדים כבר ממש בשבת לפני שבועות. בקושי תפסתי שהנה ממש מגיע שבועות, העולם עדיין רועש וגועש מכל החדשות המרעישות, ופתאום אני מוצא את עצמי בערב שבועות. צריכים להתכונן... התחלתי אמנם קצת ללמוד על 'שבועות', אבל עדיין זה חסר אני רוצה ליכנס אל המצב' בשלימות...

משפיע: הנה יש לנו מתנה ו'שבת' שמה, שהיא בוודאי זמן מוכשר להתכונן לקבלת התורה, והרי 'בשבת נתנה תורה', וכל השפע הגשפע בשבוע הבעל"ט כבר נכלל בשבת שלפניה, כידוע מצדיקים זי"ע.

אברהם יצחק: נו, על איזה נקודה נדבר? איזה ענין כללי נוכל לתפוס בזמן קצר, שיכלול בתוכו איזה שהוא תמצית מההג הקרב ובא?

לאמיתו של דבר, חשבתי על כמה נקודות, אבל סתם כך יש לי שאלה צדדית, א קלינע שאלה, **ענין אמירת האקדמות**, זה נראה כאלו דבר צדדי, אבל הרי עושים מזה עסק שלם... גם עצם ניגון האקדמות מעורר ומרגש עד למאוד... והעסק שעושים ממנו גורם לי להבין שמונח כאן דברים גדולים מאוד... אמנם עם הטייטש אני 'מסתדר', והמעשה סביב הפיוט הזה גם הוא ידוע לכל... אבל מה פיוט זה מבטא? ולמה בחרו בזה כ'הקדמה' לקבלת התורה?

משפיע: אתה קורא לזה 'שאלה צדדית', והיא בכלל לא צדדית... כאשר כלל ישראל בחרו לשומה כהקדמה למעמד הר סיני - הם ידעו מה שהם עושים! וידוע הרבה כמה הפליגו הצדיקים בשבח וקדושת שירה זו. הבה נתבונן אכן, מה בעצם אנו אומרים שם ב'אקדמות'? מה הוא תוכן הענין?

אברהם יצחק: כשאני פותח סידור ומתבונן בכללות הענין, אני רואה לפני שמדובר שם על **גדלות הבורא, עבודת המלאכים, חביבות כלל ישראל, ותוקף אמונת ישראל בגלות מכח השכר הממתין לנו לעתיד לבוא.**

משפיע: אוהו... האסט דאס גוט אפגעלערנט, אתה מגדיר היטיב את הנקודות.

הצורה לגשת לתורה

אברהם יצחק: אבל זה גופא הרי שאלתי, מה זה שייך לקבלת התורה? זה שייך אמנם לכל המציאות שלנו כיהודים, ומדברים בו על התכלית שלנו, אבל מה שייך דווקא ליו"ט שבועות?

משפיע: הבה נתחיל להתבונן במהות המעמד הקדוש הזה הנקרא 'מעמד הר סיני', הוא יסוד היהדות, שנצטוונו ריק השמר לך מאוד, פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך... מה משמעות ה'מעמד' הזה?

אברהם יצחק: מה פירושו? הרי היה מעמד שבו נתן לנו הקב"ה את התורה... עמדנו למרגלות ההר ואמרנו וענינו 'עשה ושמע'...

משפיע: נכון, אבל מה הוא העסק סביב ה'מעמד' הזה? זהו כלל ישראל קיבלו הרבה מתנות טובות קיבלנו את השבת, את ארץ ישראל, את בית המקדש, כלום אנו מציינים את ה'מעמד' בו קיבלנו אותם? למה רק במתן תורה חוץ מעצם קבלת התורה שאנו מקבלים עלינו לשמור ולקיים את התורה, ומקבלים עלינו עול תורתו הקדושה, אנו מצווים לשנן ולזכור את עצם המעמד הזה?

אלא שמהו אנו רואים שהצורה שבה ניתנה התורה היא לא דבר נוסף וצדדי, אלא היא חלק בלתי נפרד מהתורה עצמה, כלומר שבכדי שנוכל היום ללמוד ולקיים את התורה כראוי, אנו צריכים לגשת אליה בצורה שבו נתקבלה בהר סיני וכפי שתיכף אסביר בע"ה.

מעמד מלשון 'מעמיד' **המעמד הזה הוא מעמיד בתוכינו את התורה!** בלי המעמד הזה אין התורה יכולה להתקיים בנו,

אקדמות - מעמד הר סיני!

אברהם יצחק: הבנתי אם כן למה זכירת מעמד הר סיני היא חלק בלתי נפרד מלימוד התורה, כי עיקר נתינת התורה היא גילוי כבודו שבתורה, וזה נעשה בכל פעם שלומדים את התורה. אבל עדיין אני מבין מה שאמרת שצריך לזכור את הפרטים שהיו שם, האש והקולות? מה צריך להתעורר בי כשאני נזכר מהאש הגדולה?

משפיע: האש הגדולה מבטאת שהתורה היא הקב"ה בעצמו כביכול, היא מבטאת כי התורה היא דבר שאין מציאות לכוחות טבעיים להבינו ולהשיגו. אפשר להגדיר כי כביכול הקב"ה דיבר אתנו ב'שפה' שלו, שפה של למעלה מן הטבע וזה מורה לנו כי התורה היא אלקית.

התורה נקראת 'מתנה', זאת אומרת שהוא נתן לנו דבר 'משלו', **הוא נתן לנו את השעשועים שלו כביכול!** התורה בעצם היא אש גדולה ונוראה שאין ביכולת שום נברא לסבול, הקב"ה פשוט עושה נס של תחיית המתים שנוכל לקבל ולסבול זאת, וזה מה שאנו צריכים לזכור שזה נעשה בכל פעם שאנו לומדים תורה! שהרי אנו אומרים 'נותן התורה' בלשון הווה, כי גילוי כבודו יתברך נעשה בכל פעם מחדש.

אברהם יצחק: וואו, א פחד.

משפיע: יא יא! א פחד... זה הפירוש הפשוט בברכת התורה בברכת 'אשר בחר בנו' כמו שמבאר הטור בסימן מ"א: "ויכין בברכתו על **מעמד הר סיני** אשר בחר בנו מכל העו"ג וקרבו לפני הר סיני **והשמיענו דבריו מתוך האש** ונתן לנו את תורתו הקדושה שהיא בית חיינו **כלי חמדתו שהיה משתעשע בכל בך יום**".

אברהם יצחק: הסברת לי בטוב טעם ודעת מה הוא מעמד הר סיני וכמה נחוץ לזכרו. הבה אם כן נחזור למה שהתחלנו בענין אמירת האקדמות לפני קבלת התורה...

משפיע: עתה הרי הדברים מובנים מאליהם. כי באקדמות מבטאים את גדלות הבורא יתברך, והתכלית הנצחית של גילוי כבודו יתברך על ידי כלל ישראל, והשלימות הנצחית שיוזכו לה כלל ישראל! והרי לכל זה אנו זוכים על ידי התורה, שעל ידה מגיעה כל הבריאה אל תכליתה הנצחית של גילוי כבודו יתברך. נמצא אם כן שה'אקדמות' הוא ה'מעמד הר סיני' של קבלת התורה הנעשית מיד לאחריו בקריאת התורה! הוא מקדימה בפנינו את הנצחיות האלקית שלמעלה מכל גדר הטבע שיש בתורה הקדושה!

ההכרה שאין לנו משיגים

מהי ההכנה הנכונה בליל החג כדי לזכות לקבלת התורה ממחרת? מהי הדרך עבורנו לזכות לשער החמישים? סוד 'נעשה ונשמע' שהיא התנאי לקבלת התורה פרק מיוחד לקראת החג

א

קבלת התורה ע"י ביטול ההשגה

והנה התורה הוא כידוע גילוי עצמותו ית"ש, וכמו שאיתא בזה"ק (מצורע גג): ש'תורה' הוא מלשון דאורי וגלי במה דהוה דסתים, שענין התורה הוא כביכול לגלות את השי"ת הסתום ונעלם מכל חי, ועל דרך שאמרו ז"ל (שבת קה) 'אנכי' נוטריקון א'נא נ'פשי כ'תבית י'הבית, שהשי"ת עצמו מתגלה בתורה, וזה נתגלה לנו ביום הקדוש של שבועות.

ולכן הדרך לקבל התורה הוא דווקא ע"י ההכנה בליל שבועות בהשגת 'שער החמישים' שענינו שמישיג שאינו משיג כלום בהשי"ת המופלא ומרומם מכל, ולכן מבטל עצמו לגמרי להשי"ת, ומקבל את התורה בביטול הגמור על דעתו של נתן התורה כביכול, משאי"כ כל זמן שהאדם לא זכה ל'שער הנו"ן' ואינו מכיר בהפלות רוממות אלוקותו ית', ומדמה להבין שכל של מעלה על מה ולמה נתן לנו תורה, אז אפילו אם יקבל את התורה ויקיימנה כפי השגת שכלו אין זה 'תורת ה' אלא חכמה נפרדת ומוגבלת רח"ל, ולזה עיקר ההכנה לקבלת התורה הוא ביום החמישים שבו נתגלה 'שער החמישים' ובו אנו זוכין לביטול הגמור להשי"ת ואנו יכולים לקבל את התורה.

ועל דרך זה מצינו **לרבינו הבעש"ט הק' ז"ע** (אשר היומא דהילולא קדישא חל בחג השבועות) שפירש מטבע הלשון המובא בדברי הראשונים "תכלית הידיעה אשר לא נדע", והראשונים ז"ל השתמשו במטבע לשון זה כשדברו מהידיעות הפנימיות והעמוקות ביותר (אשר הן התכלית מכל הידיעות) אשר לא נדע ולא נשיג אותן, ורבינו הבעש"ט הק' ז"ע השתמש במטבע לשון ש'תכלית הידיעה' 'שנדע' אשר לא נדע, כלומר שלימות הידיעה וההשגה, הוא כאשר נכיר 'אשר לא נדע', **שהידיעה וההכרה שיש בדברים שלמעלה משכלנו והבלתי מושגים לנו, הוא תכלית ושלימות הידיעה**, כי הכרה זו הוא ענין דק מאוד ולא רבים יחכמו בזאת, והכרה זו הוא עיקר המפתח לעלות ולהתעלות במעלות החכמה האלו.

ובספה"ק מבואר שזה גופא ענין מה שענו ישראל ואמרו קודם קבלת התורה **'נעשה ונשמע'**, והקדימו 'נעשה לנשמע' כי זה הוא עיקר התנאי לקבלת התורה, שקיום התורה"ק שזה ענין 'נעשה' יקודם לבחינת 'נשמע' שענינו הבנה והשגה, **שקיום התורה"ק בוא יבוא מצד האמונה וביטול ההשגה**, ולא מצד ההשגה וההבנה, וזה הוא עיקר ההכנה לקבלת התורה, וע"ז אמר השי"ת 'מי גילה רז זה לבני', רז דייקא, כי דווקא כאשר קבלת התורה בא באופן זה, מצד ביטול ההשגה, בזה זכו וקבלו את התורה"ק עם כל בחינת נשמתא דחייא שבה, וכל בחינת הסודות ורזין דאורייתא המאירין בתוכה הבלתי מושגים בשום שכל.

מעובד מתוך שיחותיו של המשפיע הגה"ח ר' בן ציון אפל שליט"א

שטובלין בליל חג השבועות באשמורת הבוקר, זוכין להארה וטהרה מסוד שער הנו"ן, וכתב שם לכוין בטבילה זו שטובלין במקוה העליון שהוא כתר עליון וכו' והוא הנקרא שער הנו"ן, ועליו נאמר "זורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גילולייכם אטהר אתכם", וע"ז כך אנו מקבלים תוספת קדושה מבחינת הכתר הזה, ע"כ.

ונתבונן מעט מזעיר במהות ענין 'שער הנו"ן', ואמאי זהו השער לה? להיכנס להיכל המלך לקבל התורה?

והנה בגמרא (נדרים לה) איתא 'חמישים שערי בינה נבראו בעולם, וכולם ניתנו למשה חסר אחת שנאמר 'ותחסרהו מעט מאלקים'. ורבינו הרמב"ן (בהקדמתו לפי' על התורה) מבאר **שבמ"ט השערים נכללים פנימיות עניני כל הנבראים עליונים ותחתונים**, ומכאן אלו השערים יכיר האדם בעומק נפלאותיו של הקב"ה, על דרך "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", וככל ששיגי בשערים היותר עליונים כן יכיר יותר ויותר בהפלות רוממות מעשיו של הקב"ה שפעל כל זאת, ובענין 'שער החמישים' שלא נתגלה אפילו למשה רבינו, כתב שם הרמב"ן **'ואפשר שיהא השער הזה בידיעת הבורא יתעלה שלא נמסרה לנברא'**, והיינו שענין שער החמישים הוא להשיג עצם אלוקותו ית', וזה אי אפשר להשיג כי לית מחשבה תפיסא ביה, ואין ביכולת שום נברא להשיגו.

אמור מעתה שמ"ט השערים הוא סוד ידיעת מעשיו ופעולותיו הנפלאים של השי"ת, ושער החמישים הוא כביכול ידיעת עצם אלוקותו ית' אשר לית מחשבה תפיסא ביה, ולכן אפילו משה רבינו אדון הנביאים לא השיגו.

אולם הקשו בספה"ק שאם לא ניתנו לו אלא מ"ט, למה אמרו 'וכלום' נתנו למשה חסר אחת, והיה צריך לכתוב 'מ"ט מהן נתנו למשה לבד מאחת'. אלא מבואר בספה"ק שבוודאי אף לשער החמישים זכה משה, ולא עוד אלא שכל כולם לא נמסרו לו אלא בכדי להגיע לבחי' שער החמישים, שהוא עיקר הכל לעסוק בידיעת הבורא, ובלעדי זה כולן כלא חשיבא. אלא ששונה השגת שער החמישים משאר השערים, שכל מ"ט השערים אפשר לזכות אליהם בדרך השגה והבנה, כיון שהן בחי' הנבראים המושגים, אבל שער החמישים אפשר לזכות רק בדרך ביטול ההשגה, ולכן אמרו 'וכלום נתנו למשה' אבל 'חסר אחת', להורות שדווקא כאשר משיג האדם ש'חסר אחת' שאינו משיג בידיעת הבורא כלום, כי הרי 'לית מחשבה תפיסא ביה כלל' אז דווקא נכנס לשער החמישים וזוכה אליה.

כי אכן עיקר הדביקות והידיעה בבורא ית"ש הוא דווקא בביטול ההשגה, שדווקא כאשר יכיר האדם בהפלות ורוממות אלוקותו ית', אשר לית מחשבה תפיסא ביה כלל, והוא ית' בלתי מושג, בכך דווקא שוב אכן יש לו הכרה וידיעה בבורא ית"ש, שמישיג האמת שהשי"ת הוא בלתי מושג.

א

ההכנה לקבלת התורה

הכנה לזה נתן לנו השי"ת קדושת ליל חג השבועות שבטבילה זו אנו מזדככים ומתכשרים להיות ראויים לקבלת התורה, ונרחיב בע"ה בענין קדושה זו של ליל חג השבועות.

בזה"ק מבואר (אמור צז) שאז הוא גמר עבודת ימי הספירה, וכדאיתא שם - אחר שביארו ענין ספירת שבע השבתות שהוא בכדי לזכות לטהרה ולהיות מוכנים לקבלת התורה, - **ומאן דמטי טהור להאי יומא וחושבנא לא אתאביד מיניה** (ומי שמגיע טהור להיום הזה, ולא נאבד ונחסר ממנו החשבון), **כד מטי להאי ליליא לבעי ליה למלעי באורייתא ולא תחברא בה** (בהגיעו ללילה זו יש לו לעסוק בתורה ולהתחבר עמה), **ולנטרא רכיו עילאה דמטי עלה בהווא ליליא ואתרכי** (ולשמור הטהרה העליונה, שנשפעת לליל זה, והוא נטהר). מבואר מדבריהם שליל שבועות הוא המשך וגמר התיקון של ספירת העומר, **ובה זוכים לשלימות הטהרה של ימי הספירה**, וזוכין להגיע לדרגת ד'תמימות תהייתה" (וכמו שמתפללים ע"ז בתפילה שקודם הטבילה הנדפס במחזורים),

וכמאמר הכתוב "תספרו חמישים יום" דמשמע שבעינין חמישים ימי ספירת העומר (הכולל את ליל החג), ודווקא ע"י חמישים ימים יושלם התיקון שהוא ההכנה למתן תורה, ולא עוד אלא שמבואר בספה"ק שעיקר ההכנה לקבלת התורה הוא דווקא בליל חג השבועות שהוא יום החמישים, ולזה התורה"ק מדגישה "תספרו חמישים יום", שהתכלית הוא להגיע ליום החמישים.

ב

בליל החג זוכים לשער החמישים

כי על ידי מ"ט ימי הספירה מעוררים בכל אחד מהן שער אחד ממ"ט שערי בינה, וביום החמישים אז נתעורר שער העליון מכולם 'שער הנו"ן', וכל עיקר ספירת מ"ט הימים הוא בכדי לזכות לשער הנו"ן, העולה ומתעלה על כולן, שבו ועל ידו נמשך לנו עיקר הטהרה וההכנה לקבלת התורה, **ובליל חג השבועות היא הזמן שבה נפתח ונתגלה שער העליון הלז שער הנו"ן**, ובה אנו זוכים לשלימות הטהרה להיותנו כלים מוכנים לקבלת התורה, ובה נשלם העבודה והתיקון דימי הספירה.

ואיתא מרבינו האריז"ל (שעה"כ ררוש לשבועות) **שבטבילה**

דשפיה / כללי וחיצי קודש ממאורי החסידות

האר"י הק' היה מגלה שיש אלוקים בשמים, והבעש"ט הק' היה מגלה שיש אלוקים בארץ!

הרה"ק הדרכי חיים ז"ע (חמדה גנוזה ח"ב רלט)

מה פשר האריכות באהבה רבה?

שאלה:

מהו טעם האריכות המופלגת שמקדישים לברכת 'אהבה רבה' בחג השבועות? אמנם ידוע מהבעש"ט שגילו לו מן השמים שהגאולה מתעכבת משום שאין מאריכים ב'אהבה רבה', אך הא גופא קושיא, למה העדר האריכות ב'אהבה רבה' גורם לעכב את הגאולה? ולמה דווקא בחג השבועות מאריכים עוד יותר בברכה זו?

ובכלל רציתי להבין מהותה של ברכה זו, אשר לכאורה היא מורכבת מכמה דברים בלתי קשורים לחלוטין. היא מתחילה בסיפור גודל אהבת השי"ת אלינו, וממשיכה בבקשת רחמים להצלחה בתורה ובמצוות, ומסתיימת בבקשה לגאולה - מה הקשר?

תשובה:

צריך להבין שאריכות בזמן, נובעת מאריכות בתוכן, ואם הצדיקים גילו לנו שצריך להאריך ב'אהבה רבה', הרי זה אומר שבברכה זו טמון תוכן עיקרי ויסודי ביותר ביהדות, שיש להאריך בו ביותר (וגם אם בימי החול אנו טרודים בטירדות הזמן שאי אפשר להאריך כ"כ בברכה זו, עדיין צריך להאריך בה ב'איכות' ולהשיקע בה).

והענין הוא, שברכת 'אהבה רבה', שהיא מברכות קריאת שמע, מעוררת את האהבה והיחוד שבין כלל ישראל להשי"ת. שזוהו ענין קריאת שמע, יחוד השי"ת שרק כלל ישראל זוכים להכיר, ולקראת קריאת שמע מעוררים את האהבה והיחוד בהשתוקקות (כפי שאמר הבעש"ט בדבריו הידועים, שבברכת 'אהבה רבה' מעוררים את האהבה והיחוד). וזה ענין הבקשה על תורה ומצוות - כי היחוד בין ישראל להשי"ת הוא על ידי התורה והמצוות, כדברי הזוהר "ישראל קוב"ה אורייתא חד". וזהו גם ענין הגאולה - שכל מהותה היא שלימות וגילוי היחוד הזה.

מה הפשט שאהבה רבה היא התעוררות האהבה והכנה ליחוד שבקריאת שמע? לצורך כך נבאר על קצה המזלג מהותה של קריאת שמע:

בקריאת שמע אנו מכריזים "ה' אחד", היינו שהשי"ת הוא אחד יחיד ומיוחד, ואין שום מציאות מבלעדו יתברך. והמסקנה מכך היא, שאנו מתבטלים ונכללים ודבקים בו יתברך, כי הרי אין לנו שום מציאות אחרת. וזה מה שאנו אומרים "ה' אלקינו", כי אנחנו זוכים להכיר ב"ה' אחד" ושאינו לנו שום מציאות אחרת מבלעדי השי"ת, ושכל מציאותנו היא רק ממציאותו יתברך. ולסיכום, בפסוק זה אנו מייחדים שמו יתברך עלינו.

וזהו גם המשך הפרשיות: אנו אומרים "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך", היינו שאנחנו נתייחד ונחיה עם השי"ת בכל מציאותנו רכושנו ולבבנו. ואין נעשה זאת? על ידי "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום..." - כי על ידי התורה והמצוות יהודי מתייחד עם השי"ת. וזאת למה? משום שהשי"ת הכניס את עצמו בתורה ובמצוות כביכול, ולכן אנו דבקים בו על ידי התורה והמצוות. וביתר שאת - בלימוד התורה, אשר בה הכניס את עצמו כביכול ביתר שאת.

וזהו בעצם כל נקודת ומעשי תקפו וגדולתו של חג השבועות, אשר נקרא "יום חתונתו זה מתן תורה", כי ביום הזה מאיר השי"ת את יחודו עלינו, ואנו מתבטלים ונכללים ומתדבקים בו, ואין אנו מתדבקים בו? בתורה

ובמצוות אשר נתן לנו השי"ת ביום הזה, ונתן את עצמו בתוכן, כדי שנוכל להתדבק בו.

ולכן, בבוא עת קריאת שמע, אז הוא הזמן לעורר את האהבה בהשתוקקות גדולה, כי הכלל הוא שכל גילוי מלמעלה - צריך לעורר אותו מלמטה. ולכן על ידי שאנחנו מדברים אודות גודל האהבה שהשי"ת אוהב אותנו, שזה מעורר בנו את גודל האהבה, ומעורר את גודל האהבה למעלה - אז השי"ת מאיר יחודו עלינו בקריאת שמע, ואנו זוכים להתדבק בו באהבה וביחוד (וזאת יש להבהיר בכללות, שכשמדברים על אהבת השי"ת אין מדובר ברגשי אהבה, אשר אין לומר בעליונים ח"ו, אלא פשר האהבה היא הקשר והיחוד והחיבור, להיותנו אחדים ומיוחדים, אשר מתבטא בגילוי יחודו יתברך בקריאת שמע).

ולכן האריכו בחצרות הצדיקים כל כך ב'אהבה רבה' בחג השבועות, ומסופר שבצל הצדיקים הקודמים היו מאריכים בה שעות ארוכות. כי כאמור חג השבועות הוא הזמן שבו מעורר השי"ת את אור היחוד על ישראל, וממילא מקבלים אז את הכוחות לעורר את היחוד לכל השנה, ולקיים תורה ומצוות כל השנה. ולכן מרבים בהשתוקקות ובקשת רחמים ביום הזה, כי כפי ההשתוקקות ובקשת הרחמים ביום הזה - כך מקבלים את אור היחוד לכל השנה.

ועוד יש לחדד, שיש בברכה זו דגש מיוחד של 'בקשת רחמים'. וכל כך למה?

ההסבר לכך הוא כי אין שום צד וסברא שנברא שפל ונבזה, קרוץ מחומר, יזכה להכיר ולהתדבק ביחוד השי"ת, ויזכה לתורה ומצוות שבהן נמצא יחוד השי"ת. לכן כל הגישה ליחוד אינה יכולה להיות אלא על ידי רחמים וחסדים מהשי"ת שרוצה לרומם אותנו אליו, אך מצד עצמנו אין לנו שום תקוה לזכות לכך. ולכן, ההשתוקקות וההכנה לזכות ליחוד, אינה יכולה להיות אלא בקשת רחמים ובטחון בחסדיו כי לא כלו, כי בלי זה אין לנו שום צד לזכות ליחוד השי"ת.

כדי לעורר את הכוונה, נעבור על הברכה ונעיר בקיצור ממש הערות בכוונת הלב:

הברכה מחולקת לארבעה חלקים: הקדמת התעוררות האהבה, בקשת רחמים על כך, ובקשת קיבוץ גלויות (יש לציין שתוכן הברכה בערבית הוא ממש כמו בשחית, אלא שבערבית אין החלק של בקשת רחמים, משום שדווקא בבוקר שהוא זמן גילוי, אז מתפללים לגילוי היחוד), וסיום התעוררות האהבה (מעין הברכה שבסוף הברכה).

חלק ראשון:

הקדמת האהבה והרחמים

אַהֲבֵת עוֹלָם / אַהֲבָה רַבָּה אֶהְבְּתֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ.

פירושה של 'אהבת עולם' הוא אהבה נצחית, ופירושה של 'אהבה רבה' הוא אהבה בלי גבול. והצד השווה שבשניהם, שעומקם הוא שכשקולטים שהשי"ת הוא אין סוף, והוא למעלה מהשגה, הרי שקולטים שאהבתו אלינו היא אהבה שלמעלה באין ערוך מכל האהבות. כי כל האהבות יש להן תחילה וסוף, סיבה וטעם, אבל הוא אין לו סוף, ולכן אהבתו אין לה סוף (וכפי שכבר צוין לעיל, מהותה של אהבה אצלו יתברך אינה רגש ח"ו, אלא יחוד קשר וחיבור).

וזהו בעצם הקדמה. כי כשיהודי ניגש לקבל את יחוד

השי"ת, לקבל תורה ומצוות, הרי הוא מתבונן איך ייתכן שהוא, נברא מוגבל, ילוד אשה, גוף שפל ונבזה, זוכה לאהבה נצחית ובלתי מוגבלת עם השי"ת, וכמובן שזה מעורר בו רגשי תודה עמוקים ונובעים להשי"ת שחנן אותו באהבה זו.

הַמְלָה גְדוֹלָה וַיְתֵרָה הַמְלֵת עֲלֵינוּ:

כאמור, כשיהודי ניגש להתייחד בהשי"ת, הוא קולט קודם כל שהוא לא ראוי לכלום, והכל זה רק חמלה גדולה מהשי"ת שחומל עליו לרוממו שיוכל להתחבר אליו.

ובאמת יש כאן שתי נקודות הבאות כאחד: מצד אחד - אנו מכירים שאין אנו ראויים בשום אופן והכל רק רחמיו וחסדיו יתברך, אך מצד שני - אנו מאמינים שאכן הוא מרחם עלינו וכן מייחד אותנו אליו. זאת אומרת, לא די ליהודי שייגש עם שפלות רוח שהוא לא ראוי לקבל את התורה, אלא הוא צריך לדעת שעל אף שהוא עצמו אינו ראוי - השי"ת מרחם עליו וכן נתן לו את התורה, היינו יחודו יתברך.

וממש כך היתה הצורה של קבלת התורה, אשר חז"ל אומרים שנדמה היה כ"זקן מלא רחמים", ומבואר באר"י הקדוש שמדי שנה בשנה בחג השבועות מתעורר מחדש גילוי הרחמים שהיה במתן תורה.

ובכללות, זוהי הנהגתו יתברך, כפי שמבאר המהר"ל בפירוש המילה 'רחמנא', שהוא הן מלשון רחמו - אהבה, והן מלשון רחמנות. כי כל הנהגתו יתברך היא באהבה ורחמים עד אין קץ.

וַיְתֵרָה.

מילא חמלה גדולה, אבל מה הפשט של 'יתירה'? יתירה על מי? התשובה לכך היא שרק עכשיו סיימנו את ברכת היוצר ועבודת המלאכים, ובזאת אנו מכריזים שהאהבה והחמלה שאנו זוכים לכך - היא יתירה מן המלאכים. כי המלאכים אינם אלא **משרתי** קל, אבל אנחנו נקראים **בנים, רעים, כלה**. אנחנו מתייחדים בהשי"ת, ולעומת זאת שרפי מעלה הם רק משרתים (מבואר ביאגרת התשובה: לבעל התניא, שהמלאכים נבראו בכח הדיבור, שהוא כח חיצוני, כדברי הכותב "בדבר ה' שמים נעשו", מא"כ כלל ישראל הם 'חלק ה' עמו' ממש. וכמו כן מבואר במהר"ל ששורש ישראל הוא בשם 'הויה', כמו שנאמר אצל יעקב "והנה הויה ניצב עלי", ולעומת זאת שורש המלאכים הוא בשם אלקים, כנאמר שם "מלאכי אלקים עולים ויורדים").

פירוש נוסף המובא על 'יתירה': כי החמלה היא אפילו אחר חטא העגל, שהשי"ת נתן לנו לוחות שניות, והשרה שכינתו בישראל גם לאחר החטא. לפי זה, החמלה היתירה היא שגם אם יא אשר יהא, עדיין רחמיו יתברך אינם כלים ועדיין הוא מאיר יחודו עלינו.

חלק שני:

בקשת רחמים

עתה לאחר שסיימנו את ההקדמה, הרינו ניגשים לבקש רחמים בהשתוקקות גדולה שנוכח אכן להתגלות היחוד עלינו. ואנו מבקשים:

אֲבִינו מְלֻכְנוּ. בְּעֶבֶר שְׁמֵהּ הַגְּדוֹל וּבְעֶבֶר אֲבוֹתֵינוּ שְׁבַטְחוּ בָּהּ. וַתְּלַמְּדֵנוּ חֲקֵי חַיִּים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְּךָ שְׁלָם. כֵּן תַּחַנְּנוּ וַתְּלַמְּדֵנוּ:

כאמור מכירים אנו שאיננו ראויים לכך, אבל מתחננים אנו למען שמו הגדול החפץ בישראל, ולמען אבותינו, אשר בהם אהב וחשק השי"ת - וממילא מבקשים אנו

שהאהבה הרבה והעולמית תתמשך גם עלינו. **אָבִינוּ אָב הַרְחֵמֵנוּ. הַמְרַחֵם. רַחֵם נָא עָלֵינוּ.** ושוב מדגישים אנו את רחמי יתברך, וחוזרים ומדגישים "המרחם" בלשון פועל ולא רק שהוא רחמן בכללותו, כדי לבקש שברחמי העצומים יחוס עלינו עכשיו ממש ויגלה עלינו את אורו יתברך. וכפי שכבר הכרנו מקודם, שבלי רחמי אין לנו שום אפשרות ותקוה לזכות ליחוד. אבל הרי הוא אב רחמן שמרחם עתה בפועל - לכן רחם עלינו!

וְתוּן פְּלַבְנוּ בִּינָה לְהִבִּין וְלְהַשְׁפִּיל. לְשִׁמְעַ. לְלַמֵּד וְלְלַמֵּד. לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וְלִקְרֹא אֶת פֶּל הַדְּבָרִי תִלְמֹד תוֹרְתָהּ בְּאַהֲבָה:

בקשתנו הראשונה היא שנזכה לקיים את התורה והמצוות בשלימות. אך איננו מסתפקים בכך, ומוסיפים לבקש בקשה שנייה:

וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרְתָהּ. וְדַבֵּק לַבְּנוּ בְּמִצְוֹתֶיהָ. וְיַחֲד לְדַבְּבֵנוּ לְאַהֲבָה וְלִירְאָה אֶת שְׁמֶהָ.

היינו, שאנו רוצים לקיים את התורה מתוך דביקות בהשי"ת. כי הרי זוהי כל מהות הברכה, לעורר את האהבה והיחוד, ולכן בקשתנו שנזכה לקיים את התורה המצוות מתוך ידיעה שזו תורתך ומצוותיך, מתוך אהבה ויראה, מתוך אור.

לְמַעַן לֹא נִבְוֶשׁ וְלֹא נִפְלֵם וְלֹא נִפְשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד:

בעל התניא מפרש, שבאמת כל ענייני עולם הזה אינם אלא דמיון חולף וצל עובר, ולכן, כאשר יגיע היום שבו נעלה לבית דין של מעלה, ונראה את העולם כפי שהוא באמת, הרי לא יהא גבול לבושתנו כאשר נראה שעסקנו באוויר של כלום. ועל כך אנו מתחננים, שלא נכלה ימינו בהבל הדמיון, אלא נכיר ביחוד השי"ת.

כִּי בְּשֵׁם קְדֻשָּׁה הַגְּדוֹל הַנּוֹרָא בְּטָהָנוּ. נִגְלֶה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתָה:

עומקו של הבטחון הוא ההבנה שאנו מבלעדנו אין לנו כלום, ואנו סמוכים ובטוחים רק עליך כגמול עלי אמו. אנו יודעים שאין לנו שום דרך להתקרב, אלא כאשר הוא יתברך יעורר רחמינו עלינו ויקרב אותנו אליו. ועל כך מכריזים אנו מיד:

וְרַחֲמֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְחֶסְדֶּיךָ תְּרַבֵּם. אֵל יִשְׁעוּבֵינוּ נִצַּח סֵלָה וְעֵד:

אנו לא סתם סומכים על השי"ת, אלא יודעים שבאמת רחמינו הם עד אין קץ, רחמים בצחיים, והוא לא יעזבנו נצח סלה ועד.

חלק שלישי: קיבוץ גלויות

מִהָר וְהָבָא עָלֵינוּ חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם מִהָרָה מֵאַרְבַּע פְּנֵפוֹת פֶּל הָאָרֶץ.

שאל השואל: מה הקשר בין תורה ומצוות לקיבוץ גלויות? והנה על פי פשוט ייתכן לומר שבזמן הגלות אין לנו את הדרגה האמיתית של תורה, כי אין סנהדרין ונבואה וכו', אך עדיין צ"ע. אך על פי הביאור הפנימי האמור, דווקא בעת הגאולה יתגלה מה זה תורה ומצוות. כי כאמור, כל מהותה של ברכה זו היא גילוי יחוד השי"ת לישראל, שזוהי מהות התורה והמצוות, וזוהי מהות הגאולה, ובעת הגאולה זה יתגלה בכל עוז. לכן כשאנו מתחננים על היחוד ועל התורה והמצוות - אנחנו מתחננים גם על הגאולה, שכבר תהיה במהרה ונזכה להתגלות היחוד השלם.

וְשִׁבּוֹר עוֹל הַגְּלִיּוֹת וְעוֹל הַגּוֹיִם מֵעַל צִיְּאָרֵנוּ. ביעור הרע הוא חלק בלתי נפרד מהתגלות היחוד, כי רק אז יהיה שמו יתברך שלם, והיה ה' אחד ושמו אחד.

וְתוֹלִיכֵנוּ יַחַד בְּמַהֲרָה קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ:

ארץ ישראל - עיני ה' אלקיך בה. זהו מקום של השראת השכינה. בה יתגלה היחוד במלוא תוקפו. לכן תפילתנו שכבר נזכה ללכת קוממיות לארצנו ונזכה להתגלות היחוד בשלימות.

(ואפשר לציין עומק נוסף בשייכות הגאולה לכאן: כי בחלק הראשון של הברכה, כשעסקנו בענין תורה ומצוות, הרי ביקשנו לזכות ביחוד השי"ת לעצמנו, כי אנחנו רוצים את השי"ת ומתדבקים בו בתורה ובמצוות. לכן אנו ממשכיכים לזכות בחלק השני של הברכה ועולים דרגה, ואנו מבקשים לזכות ביחוד השי"ת למענו יתברך, וזה יתמלא דווקא בעת הגאולה).

חלק רביעי: התעוררות האהבה

כִּי קָל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אֲתָהּ. וְכֵן בְּחֶרֶת מִפֶּל עַם וְלָשׁוֹן.

כאן אנו מבטאים כיצד מתגלה היחוד של כלל ישראל בהשי"ת בעולם הזה, בתוך עם ולשון. שעל אף שאנו חיים בעולם של גויים, תאוות והבלים, הרי אנו נבחרים ודבוקים בהשי"ת.

וְמִרְבֵּתֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל סֵלָה. בְּאַהֲבָת בְּאַהֲבָה:

וכאן אנו מבטאים כיצד מתגלה היחוד באמיתותו, בקירבה אמיתית לשמו הגדול והנורא. הלא הוא תענוג וקירבת הנשמה ליוצרה כפי שהיא באמת.

לְהוֹדוֹת לָךְ וְלִיחַדְךָ בְּאַהֲבָה וְלִאֲהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ:

כאן אנו מסיימים שכל תכליתנו מהותנו ומטרתנו ומטרת כל התורה והמצוות - היא היחוד והאהבה, אשר על כך בקשתנו ותחינתנו לזכות עוד רגע קט בקריאת שמע.

כְּרוּךְ אַתָּה ה'. הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

המשך מעמוד ח'

הכפריים שהגיעו איתם בסעודה אינם מורשים עתה ליכנס. האוירה היא מרוממת.

התלמידים הקדושים מסובים סביב לשולחן, כל אחד על המקום שהבעש"ט בעצמו הורה לו לשבת. הבעש"ט הק' פותח לומר תורה. התלמידים הקדושים נאחזים רתת וזיע. ואזנס הופך לאפרכסת.

הדיבורים הקדושים היוודים ממרומים לפיו הק' של הבעש"ט מאירים ושמיים כנתינתם, והתלמידים מתמוגגים בעונג עילאי.

חדווה עולה בנפשם. 'אשרינו, מה נעים גורלנו, אשרינו שזכינו לאורו של רבינו!'

פתאום פני הבעש"ט נעשו רציניים מאד, והבעש"ט הק' פותח ואומר: **"במקום שבעלי תשובה עומדים, אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד. ישנם שני דרכים בעבודת השי"ת: עבודת הצדיקים ועבודת בעלי התשובה, ועבודתם של האנשים הפשוטים היא במדרגה של בעלי תשובה, היות והם עובדים בהכנעה ובשפלות, בחינת חרטה על העבר וקבלה טובה לעתיד."**

הבעש"ט גומר את דבריו, והתלמידים התחילו לומר שירים וניגונים שונים. התלמידים מבינים היטב למה רומז רבם. הבעש"ט הרגיש כנראה בפליאתם של אתמול. רגשי חרטה קדושים עוברים בהם.

התלמידים גומרים לומר והבעש"ט פותח את עיניו הקדושות, מסתכל לכמה דקות בפני החבראי. אחר הוא מצווה 'שימו כל אחד יד ימינו על כתפו של חברו היושב אצלו, באופן שכל התלמידים היושבים בשני עברי השולחן יהיו שלובים זה בזה.'

הבעש"ט הק' מצווה להם לומר כמה ניגונים כשהם יושבים משולבים. ככלותם לומר ציוה עליהם שיעצמו עיניהם, ולא לפתוח אותם עד אשר יאמר להם.

אז הבעש"ט הק' בעצמו שם את ידיו הקדושות, יד ימינו על כתף התלמיד שישב מימינו, ויד שמאלו על כתף תלמידו שישב משמאלו.

פתאום התלמידים הקדושים מתחילים לשמוע קולות טהורים של זמרה נעימה וערבה, הכלולים עם קולות תחנונים המרעידים את הנפש. קול אחד מזמר ואומר: 'אוי רבונו של עולם, אמרות ה' אמרות טהורות כסף צרוף... ומשנהו מזמר כנגדו ואומר: 'אוי רבש"ע, בחנני ה' ונסני, צרפה כליותי ולבי'. זה

ישר: "אבא יקר, חנני אלקים הנני, כי כך חסיה נפשי, ובצל כנפיך אחסה עד יעבור הוות", וקול אחד בוקע ועולה: "געוואלד, אבינו שבשמים, יקום אלקים יפוצו אויביו וינוסו משנאיו מפניו". זה צועק בקול מר: "הוי אבא, גם צפור מצאה בית ודרור קן לה...". והלה מתחנן ואומר בקול תחנונים: "אב יקר, אב רחמן, שובנו אלקי ישענו, והפר כעשך עמנו...".

החברייה קדישא חלה ורעדה, דמעות החלו לזלוג מעיניהם העצומות. 'מי יתן ונזכה לפחות פעם אחת בחיינו לעבוד את הבורא בעבודה הנפלאה הזו' התפללו הקדושים בלבם.

הם משימים לב שאלו הקולות של אנשי העיירה הפשוטים שלא הורשו ליכנס לסעודת הצדיק, ועל כן פנו לביה"כ הסמוך לשפוך את נפשם באמירת תהלים. הם שומעים זאת כפי שהיא נשמעת למעלה לפני כסא הכבוד.

לאחר דקות מספר הסיר הבעש"ט את ידיו מעל כתפי שני התלמידים אשר ישבו מימינו ומשמאלו, והקול הערב נסתם מאזני התלמידים בבת אחת. הם חזרו לעולם הזה, הבעש"ט ציוה להם להמשיך בזמר.

עדות אחת על אותם הרגשים קדושים שהרגישו החבראי באותה שעה, נמסרה ע"י המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע, שסיפר פעם לתלמידו הבעל ה"נתיא", ש"באותה שעה הרגיש כלות הנפש וגעגועים עזים, בבחינת אהבה בתענוגים אשר לכמותם לא זכה מעולם, והסנדלים שעל רגליו היו רטובים מזיעה ומדמעות של תשובה פנימית מעומקא דלבא."

כשפסקו לומר, נשתתקה כל החבראי, והבעש"ט היה משך זמן מה בדביקות גדולה, ולאחר מכן פתח את עיניו ואמר: **"השיר והזמרה ששמעתם, הוא השיר והזמרה של אנשים פשוטים האומרים תהלים בתמימות, מקרב הלב, באמונה פשוטה. הביטו נא תלמידיי וראו: מה אנחנו, שאין אנו אלא רק שפת אמת, כי הגוף אינו אמת ורק הנשמה היא אמת, וגם היא אינה אלא חלק מן העצם, ולכן נקראת שפת אמת, בכל זאת גם אנחנו מכירים את האמת, מרגישים את האמת, ומתרגשים בהתפעלות עצומה, קל וחומר השי"ת שהוא אמת לאמתו ומכיר את האמת של אמירת תהלים של אנשים פשוטים!!!"**

1500 גלויות לזיכוי הרבים
מוקדש על ידי הרה"ח ר' שמעון קעלער שליט"א
לדיגל הדת בתו למול טוב
בזכות מרן הבעש"ט זק"ל והלמדיו ז"ל ירוחם כמנה רוב נחת
הקידושה רבה יתקיים כע"ה בכיהמ"ד ספינקא רחוב סלט 16

סדר היום פנימי

לתועלת הרבים מעתיקים אנו כאן את המאמר הנפלא על כל סדר היום של חג השבועות, שהתפרסם בשנה ההעל"ט

קבלת התורה. ושוב מקבלת הנשמה כוחות נוספים להגביר את האמונה והתשוקה ליחוד שלמחרת.

הערנות בלילה:

בפשטות הענין הוא, שבלילה שלפני החתונה אף אחד לא מסוגל לישון... ויש בזה ענין נוסף: לזכך את הגוף. החושך והגוף ורגילותיו מפריעים להתחבר להשי"ת, וכאמור שהלילה הזה הוא זמן תשוקה להתחבר להשי"ת, אזי מרוב התשוקה מתנערים אנו מכל מה שמפריע להתחבר אליו יתברך.

טבילה בקדרותא דצפרא:

הכלל הוא שבמקוה מגיעים לביטול. כמו שבתוך המים אין לנו חיות ומציאותנו מתבטלת בשורשה - שהוא המים (כמבואר בספר החינוך), כך כשאנו נכנסים למקוה מציאותנו מתבטלת ומתכללת בהשי"ת. בלילה הזה, לאחר עבודה מרובה של תיקון ליל שבועות ותשוקה ואמונה עצומה בקדושת התורה והמצוות שיכולה לחבר אותנו להשי"ת, מגיעים אנו לטבול במקוה ולהתאחד לגמרי עם השי"ת.

זהו גם ענין "נעשה ונשמע" - אנו מבטאים ואומרים: אנחנו לגמרי שלך! אין לנו מציאות אחרת, כי רק אתה המציאות.

ג.

עבודת היום: השמחה והתענוג

בבוקר מתחילה עבודת השמחה והתענוג שבקשר עם השי"ת. זה הזמן להתרפק על עוצם הקשר הנצחי שיש בינינו עם כביכול בורא כל עולמים אבינו אב הרחמן.

ברכת התורה:

מתחילים את היום בשמחה עילאית בברכות התורה. עתה אפשר להודות ולשמוח על המתנה הנפלאה ששמה תורה, שמשמעותה קשר עם השי"ת. מרוב השמחה והבנת יוקר הדבר שאין לו שום ערוך, אנחנו מבקשים ומתחננים שגם ילדינו יזכו לכך, כי איננו יכולים להעניק לילדינו דבר טוב יותר בעולם או בעולמות כולם מאשר הקשר עם הבורא יתברך.

תפילה:

נשאלת שאלה: הרי לכאורה מדובר ביום קבלת התורה, ולמעשה יושבים כל היום בתפילה... כמעט שלא נותר זמן ללמוד... והתשובה היא שהיום הוא יום של קשר עם השי"ת, והתפילה מבטאת את הקשר עם השי"ת. כי כאמור לעיל, כל התפילה כולה בנויה על הקשר בין כלל ישראל להשי"ת. כל הפסוקים עוסקים בגדולתו יתברך, בשמחתו אנו, במעלתנו, ובשמחתנו בו.

העבודה היא אפוא לשקוע בקשר הזה. לחשוב ולהתרפק על פסוקים שמבטאים את הקשר, האהבה, והגעגועים, השמחה. "כי רוצה ה' בעמו", "רוצה ה' את יראיו", "כי יעקב בחר לו קה", "כי לא יטוש את עמו", "על ישראל גאותו", "וירם קרן לעמו", "מגיד דבריו

ב.

עבודת הלילה: האמונה והתשוקה

יש הבדל בין עבודת ליל החג לבין עבודת יום החג. בליל החג העבודה היא האמונה והתשוקה לקשר, ואילו למחרת ביום החג העבודה היא שמחת ותענוג הקשר (כך זה בעצם כל השנה, כשבלילה אומרים 'אמת ואמונה', וביום אומרים 'אמת ויציב'. כמבואר בברכות יב).

על פי חלוקה זו נסדר נקודות אור לסדר החג והמנהגים השונים, ובתפילה שהיהו לתועלת.

כניסת החג:

נעצור ונחשוב מהו היום הזה? יום של קשר. יום של התחברות חדשה עם השי"ת, אנו מחדשים את הקשר וחיים את הקשר ביום הזה, וזה משפיע לכל השנה שהתורה והמצוות יהיו מתוך הרגשת קשר. נבחר לעצמנו נקודה מאירה שלמדנו בספרים הקדושים, ונחשוב על כך באריכות.

תפילת ערבית:

זהו סתם כלל ידוע בכל הספרים הקדושים, שהתפילה היא הדיבקות והקשר. בפרט ב'אהבת עולם' של ערבית, ששם אנו אומרים עד כמה התורה והמצוות מחברות אותנו להשי"ת. "אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת, תורה ומצוות חוקים ומשפטים אותנו למדת, על כן ה' אלקינו נשיח בחוקיך ונשמח בדברי תורתך ובמצוותיך", וזהו כלל ידוע, שהשמחה היא ביטוי של קשר ואהבה. כמו כן הברכה נפתחת ונחתמת באהבת השי"ת לישראל. לאחר מכן בקריאת שמע, הרי זהו שוב ביטוי של אותו קשר. יש בו גילוי היחוד (ה' אחד) לישראל דווקא (ה' אלקינו). ושוב בשמונה עשרה כל ברכת "אתה בחרתנו" נסובה אודות הקשר הלזה.

אי הפסקה כדיבור:

מקובל מהבעש"ט שאין להפסיק כדיבור עד אחר היחוד באמירת 'כתר' למחרת, והענין הוא לעסוק ביחוד כל הזמן. להיות כל הזמן מחובר להשי"ת, כחתן שנמצא בחתונה שאינו מסיח דעתו לרגע, מרוב שהוא כל כולו תפוס בחתונה.

תיקון ליל שבועות:

אמירת ה'תיקון' היא לכאורה דבר פלא. אומרים פסוקים בודדים מתורה שבכתב, שהם אפילו לא עניינים שלמים. אך הענין אכן מתאים לעבודת הלילה, שהיא כאמור תוקף האמונה והתשוקה בקשר עם השי"ת. לכן אנו אומרים פסוקים בלי השגה, לבטא את תוקף אמונתו בדבר ה' שהוא למעלה מהשגתנו, אלא שמאמינים אנו. וזה מוליד בנו תשוקה עצומה להתחבר עם השי"ת.

תערוך לפני שולחן:

אנו זכינו לעבודה נוספת שהיא ההתחברות עם הצדיק, שהוא אפתשותיה דמשה בכל דרא ודרא, לקראת

שאלה:

למדתי ושמעתי רבות על החג הקרב ובא, אך כשזה מגיע לחג עצמו עם כל הפעולות והמנהגים, אני מאבד את החיות. מה ענין המקוה? מה עושים ב'תיקון'? מה הקאך באקדמות? היכן צריך להשקיע? אם אפשר לבאר לי קצת את תוכן סדרי החג?

תשובה:

טרם כל, טוב עשית שלמדת ושמעת רבות על החג. כי זאת צריך לדעת, שגם אם יאיר מלמעלה אור מופלא, עדיין אם האדם לא יעצור לחשוב ולהתחבר עם האור, הוא לא יקבל את האור. יכולים להתרחש דברים נפלאים ומאירים בעולמות עליונים ותחתונים, ונשמתו אולי תאיר למעלה, אך למעשה לא תהיה לכך שום השפעה על חייו.

לכן באמת צריך ללמוד את הספרים הקדושים על החג, ולחשוב על מה שהם מלמדים ומאירים אותנו, וכאשר חושבים ומתחברים לתוכן היום זוכים שהאור יאיר בלבנו.

א.

נקודת החג: יום של קשר

לפני שניגשים לסדר החג והמנהגים השונים, צריך לדעת את נקודת החג. ובאמת שאת נקודת החג אי אפשר לבאר על רגל אחת וצריך ללמוד אותה מתוך הספרים הקדושים, אך ננסה לומר בתמצית:

יום מתן תורה הוא יום של קשר ויחוד, "יום חתונתו". ביום הזה נוצר קשר חדש בין ישראל לאביהם שבשמים. מהו אותו קשר? מה נקשר במה? הגדרת הקשר היא: שמציאות השי"ת ממלאת את כל הכרתי, אני מכיר שהוא המציאות האמיתית ורק הוא, והוא רוצה וחושק בי, ואני מקושר בו. כמובן שהכרה זו מביאה לי שמחה עצומה עד אין קץ.

לכן אין שום מצוה מיוחדת לחג הזה, וכל הדברים הנעשים ביום הזה הם רק מנהגי ישראל. משום שלגבי יום שבו מתגלה עצם הקשר לא מתאים ציוויים. הציווי נועד לחבר בינינו לבין המצוה, אבל ביום הזה שבו מתגלה שאנו מחוברים ומקושרים, איננו צריכים משהו שיחבר אותנו.

מה שאין כן מנהגי ישראל. כי ההבדל בין מצוה למנהג הוא שהמצוה נועדה לחבר אותנו, ואילו המנהג הוא תוצאה וביטוי מהחיבור. יש מתנות ששולחים כדי להגביר את האהבה, ויש מתנות ששולחים כתוצאה מהאהבה. המנהג בא מצדה של כנסה ישראל, והוא מבטא את האהבה שלה להשי"ת - לכן זה היום שבו יאה ובו נאה למנהגי ישראל.

הנוגע לעניינינו, לדעת שביום הזה השי"ת בא אלינו כביכול להתייחד אתנו. אנחנו צריכים רק להעמיד את עצמנו לכן. איננו צריכים ליצור חיבור בעצמנו, אלא להסכים להתחבר. ומי יכול לא להסכים.

ליעקב, ועוד בלי סוף, והרי אי אפשר להביא כאן את כל הסידור...

אהבה רבה:

יש ענין תמוה בברכת 'אהבה רבה': א. זו הרי ברכה של שבה, ולמה רוב הברכה מוקדשת לתפילה ותחנונים? ב. לאחר הבקשות עוברים לתפילה על קיבוץ גלויות, מה השייכות של קיבוץ גלויות ללימוד התורה?

סיבת התפילה והתחנונים היא שכשהאדם מדבר על התורה הקדושה, הוא קולט שהוא אפילו לא יכול לדבר על זה. הוא אפילו לא יכול לשבח, כי זה אורו יתברך הבלתי מושג שרק מגיע מלמעלה. השי"ת רוצה להתחבר אתנו כביכול ולכן נותן לנו זאת ב"חמלה גדולה ויתירה". לכן האדם פשוט מתחיל להתפלל שיזכה לכך, לא מצד עצמו, אלא מצד "רחמיך הרבים וחסדיך" של "אבינו אב הרחמן", רק מרחמי המרחם, כי מצדי זה לא יכול להגיע.

אולם איך מגיע קיבוץ גלויות לאהבה רבה? התשובה היא שוב, שאיננו רוצים את התורה סתם כדי להבין את השכל הנפלא שלה, אלא להתקשר להשי"ת. ומאחר שבגלות אי אפשר להתחבר כראוי היות ואין השראת השכינה במקדש, הרי שמאליה מתפרצת אז התחינה לקיבוץ גלויות. וכאן אנו למדים מהי תורה. מהי תורה? "להודות לך וליחדך ולאהבה את שמך". זהו כל הענין של התורה הקדושה - ליחדך ולאהבה.

אקדמות:

כלל ישראל אומרים את הפיוט הקדמון בהתרגשות עצומה ובחיות נפלאה, והענין הוא משום שהפיוט מבאר את תוקף האמונה של כלל ישראל בהשי"ת בכל מצב ותנאי, וגודל האהבה והגעגועים לגילוי האור האלקי שהשי"ת יגלה לישראל באחרית הימים. דבר זה מגלה בעצם את הקשר הנצחי שבינינו, כאשר מציעים לו ליהודי כל טוב העולם, והוא אינו רוצה ללכת אליו משום שהוא מבין שקורטוב הצלחה שלו גדול פי מיליון מכל הצלחות הגוי, וכפי שזה יתברר ויתגלה באחרית הימים.

ד.

רגעי השנה: היחוד הנשגב

קריאת התורה:

אנחנו צריכים לדעת שכל השגת התורה בכל השנה כולה, כל אמונת התורה בכל השנה, כל התגלות אלקותו יתברך שבתורה בכל השנה - הכל נמשך ברגעים אלו של קבלת התורה. זה הזמן שבו אנו מקבלים את התורה כפשוטו, ומשמעותו היא שאנו מקבלים את החיבור להשי"ת.

למעשה צריכים לעמוד ביראה גדולה ובביטול כמו במתן תורה, כי המעמד חוזר עתה על עצמו. עתה נחקק בנפשותינו "אנכי ה' אלקיך", שמשמעותו היא כדברי חז"ל "אנא נפשי כתבית יהבית", שהשי"ת כביכול כתב את עצמו בתורתו ואת עצמו מסר לנו כביכול.

כתר:

ישנם שסבורים שזמן היחוד הוא במילת 'כתר', או במילת 'איה', אך כידוע ללומדי פנימיות, עיקר היחוד

ואילו הסעודה היא לה'. כי בתפילה, הרי סוף סוף התענגנו עם השי"ת, זה היה התענוג שלנו. אבל בסעודה אנחנו הולכים להחדיר את היחוד הזה גם בתחנונים, וזהו עיקר הנחת רוח להשי"ת. גם שם, בתוך מאכלי החלב, בתוך מאכלי הבשר, בכל המצבים כולם, מצבים טובים יותר, קשים יותר - בכל מקום אנחנו עם השי"ת בשמחה.

ואם אמור יאמר האדם שעוגת הגבינה מושכת אותו ולא היחוד הנשגב מושך אותו... הוא רוצה לגשת לסעודת יום טוב מרוממת והוא רואה שהסיבוכים והסתירות שוב מתחילים... אין לו אלא לשמוח בזה גופא. שהרי דווקא בגלל הסתירה הזאת אנחנו נבחרנו לעמו. מלאכים לא זכו להיות עמו, בגלל שאין להם את הסתירה הזאת. הם רצו תורה בשמים, והתשובה היתה "כלום יצר הרע יש ביניכם?". דווקא בגלל היצר הרע אנו זוכים לקשר הנשגב שנוצר ביום הזה. השי"ת בחר בנו בגלל הסיבוכים האלו, כדי שגם בתוך הסעודה שמושכת אותנו למצוא את השי"ת.

אם כן אפוא, זה היום נגילה ונשמח בו...

הוא ב"שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", כי זהו עוצם היחוד, שכלל ישראל זוכה להרגיש שה' אחד. זה מבטא ש"הוא אלקינו", אלוך שלנו. זהו היחוד הגדול והנשגב.

ויש כאן ענין נפלא שראוי לתת עליו את הדעת: הרי אומרים 'שמע ישראל' פעמיים באהבה בחיוב גמור, מצות עשה מדאורייתא בבוקר ובערב. כיצד ייתכן שהיחוד הנשגב הוא דווקא ב'שמע ישראל' שהוא בכלל מצד המנהג, לא מדאורייתא ולא מדרבנן. אך הענין הוא שבקריאת שמע של חובה עדיין ישנה 'עבודה'. ישנה התפעלות מהעולם הזה, וצריך 'לבטל' אותו, צריך לקבל מסירת נפש. מה שאין כן כאשר הישמע ישראל' נובע מלבו הטהור של יהודי, מצד המנהג, אינו צריך למסור נפשו אלא נפשו מלכתחילה מסורה להשי"ת. כי מלבדו אין. אני עם השי"ת כי רק הוא לבדו הוא. זהו היחוד הנשגב שאנו זוכים לו היום הזה.

סעודת יום טוב:

צדיקים אמרו ווארט מבהיל, שהתפילה היא 'לכם'

הצטרף למאות רבות שמרן הבעש"ט הקדוש ז"ע מאיר את דיהם כל יום מחדש

בסדר היומי בספרו הקדוש 'כתר שם טוב'

נ י ו ת ד ה י ל ו ל א ק ד י ש א

ועד הסדר היומי בהסידות

לשמיעת שיטור יומי מאיר עינינו: 0722.531.385

סודו של פשוט'ער איד

לשוועותיהם ולתחינותיהם? הלא מן הדין שתענה לנו, עננו: רבונו של עולם, עננו! אותה שעה יצאה בת קול והכריזה: "בטלה הגזירה!"

אם יש לי עולם הבא אני נותנו במתנה..

בימי הבעש"ט נגזרה גזירה בשמים על ישוב אחד של בני ישראל לכליון. קרא אליו הבעש"ט את חבריו הצדיקים הנסתרים ר' מרדכי ור' קהת, בכדי לטכס עצה כיצד לבטל את הגזרה. הבעש"ט עשה עליית נשמה, וראה כי כבר נגזרה גזירה ואין להשיב, בדרכו חזרה דרך ההיכלות, ראה בהיכל אחד אור גדול ביותר. התבונן פנימה וראה כי זהו היכלו של איש כפרי אחד, שהוא גומר את כל ספר תהילים חמש פעמים בכל יום, ואותיות התהילים מתנוצצות בהיכל זה. נסע הבעש"ט אל הכפרי הזה, ואמר לו: "אילו היית יודע שבעולם הבא שלך תוכל להציל ישוב מישראל, היית עושה זאת?" השיב הכפרי במתיקות ומרימות: "אם יש לי עולם הבא, אני נותנו במתנה להצלת אותו ישוב." ונתבלה הגזירה.

שיסחוט את השמים

מעשה רב שהיה בימי הרב הקדוש הבעש"ט זצ"ל, שפעם אחת נעצרו הגשמים, וגזרו תענית וזעקו בתפילה ובתחנונים הרבה ולא נענו, וראה הבעש"ט את איש אחד מעמי הארץ ופשוטי העם שהיה אומר פרשת קריאת שמע, וכשהגיע לפסוק "ועצר את השמים ולא יהיה מטר" היה אומר בכוונה גדולה, ובכה וזעק הרבה, ושאל אותו אחר כך הבעל שם טוב מה היתה כוונתו באומר את הפסוק הזה, והשיב לו שהיה מכוון פירוש הפסוק "ועצר את השמים" שה' יתברך יעצור ויסחוט את השמים העליונים, על דך עצירת הזיתים והענבים, ואז לא יהיה מטר כלל למעלה בשמים, כי אם שירד למטה הכל לארץ. ועל ידי תפילה וכוונה זאת נענו כל העם וירד להם הגשם לברכה, שהבורא יתברך שמו הוא בוחן לבבות ויודע נסתרות, ורחמנא לבא בעי, על כן ערבו עליו דברי האיש הזה, יען היו בגודל כוונת הלב, באמיתות ובפנימיות כוונתו, וענהו בתפילתו.

(כ"ט: ש"ט: באר משה)

באותו זמן שהיה הקטרוג, ראה הבעש"ט איך שהתהילים של הבעל עגלה הנ"ל נאמרו ברוב תמימות, אך אין יכולים לעלות מחמת שלא נאמרו בקדושה, העלה הבעש"ט בכוחותיו העליונים את אותם דיבורים של התהילים של אותו יהודי לשורשם ובזה ביטל הקטרוג.

כלום אין אתה אבינו?

פעם אחת ראה הבעש"ט קטרוג גדול על ישראל. התייעץ עם תלמידיו והרבו בתעניות, אך לא הצליחו לפעול כלום. השפיע הבעש"ט על רב העיר לגזור תענית על כל אנשי העיר, כדי להתפלל ביום צום ולהתחנן על ביטול הגזירה, נתכנסו אנשים ונשים לבית הכנסת, בכו והתפללו ואמרו תהלים. אך גם תענית הקהל, התפילות והבכיות, לא העבירו את רוע הגזירה בשמים. תמאום פנה הבעש"ט אל רבי נחמן

כי מקודם הבעש"ט הקדוש היו העמי הארץ לָעַנְנָה וְלָקַלְסָה וְהָיוּ לְאַפְסָם פְּעִינֵי הַמוֹפְלָאִים וְהָיוּ בְּיָאוֹשׁ בְּלֵי חַיּוֹק, וְאַחַר שָׂבָא אֲדוֹנֵינוּ הַבְּעֵשׂ"ט הַקְּדוֹשׁ לְעוֹלָם הַגְּבִיּוֹת קָרְנָם, וְקִירַב בְּיָתֵךְ שְׂאֵרֵת הָאֲנָשִׁים הַפְּשׁוּטִים תְּמִימֵי לֵב, וְאָמַר שָׁהִם חֲשׁוּבִים מְאֹד מְאֹד בְּשָׂמִים מְצֻדֵי גוֹדֵל תְּמִימוֹת לְכֶכֶם בְּאֲמוֹנַתְם כֹּה'.

(שומר אמונים מכרא השער)

מהורדאנאק תלמידו, שעמד לידו בבית הכנסת ואמר: "ברוך ה', בטלה הגזירה במרומים" לפני הבעש"ט צוהלים ושמוחים. כשישב הבעש"ט בחברת תלמידיו במוצאי התענית, סח להם בזכות מי בטלה הגזירה. מעשה שהיה כך היה: אשה אחת בעזרת נשים כששמעה את בכי הקהל, פתחה ואמרה לפני הקב"ה: "רבונו של עולם, כלום אין אתה אבינו ואין אנו ילדיך? חמשה ילדים יש לי וכשהם פותחים בצווחה ובבכי, מעיי מתהפכים בקרבי. ואתה אבינו שבשמים, מטופל בילדים מרובים כל כך וכולם גועים בבכי, צווחים ומייללים וכולם לב אבן לך לבלי לשמוע

אחד הגילויים העיקריים שהבעש"ט הק' בא להחדיר בעולם הוא לגלות שכל יהודי באשר הוא יש בו חלק אלק ממעל ממש, וגם אם השגותיו בתורה או בעבודה אינן גבוהות במיוחד, יקר הוא לאין ערוך לפני השי"ת. הבעש"ט הק' היה מקרב דווקא את היהודים הפשוטים ומחבבם ביותר, ואף שלח לפעמים את תלמידיו ארזי הלבנון ללמוד מן היהודים הפשוטים, מתמימותם הטהורה, ואמונתם הזכה, וידוע על כך סיפורים לרוב.

לרגל ההילולא קדישא ליקטנו כמה סיפורים ומימרות כאלו מהבעש"ט המקובלים ממקורות מוסמכים המטיבים לבטא את גילוי זה.

'האנחה שלו בוקעת רקיעים'

אמר אבא מרי בשם הבעש"ט שגם זה האיש המוטדר בעסקיו כל היום בשווקים וברחובות, וכמעט ששוכח שיש בורא עולם, רק בעת שמגיע זמן תפילת מנחה עולה על זכרונו שהגיע זמן התפילה, וגונח ונאנח בלבו איך שפנה כל היום בהבלי עולם, והוא רץ לסמטא אחת מן הצד ומתפלל מנחה, הגם שאינו יודע מה הוא מדבר, עם כל זה, גם זה נחשב ויקר מאוד לפני הבורא ברוך הוא, והאנחה שלו בוקעת רקיעים.

(מגן אברהם, בלק)

תהלים במבואות המטונפות..

פעם אחת ראה הבעש"ט הק' קטרוג גדול בשמים על שונאי ישראל, כל אממצייו שיוכל לבטל הקטרוג ההוא לא הצליחו.

באותה סביבה ששהה הבעש"ט היה שם יהודי בעל עגלה שהיה עם הארץ גמור, והיה רגיל לסיים בכל יום חמש פעמים כל ספר תהלים בעת זמן נסיעתו, וכמה פעמים היה אומר אפילו במבואות המטונפות, כי בבורתו לא ידע שאסור להזכיר דבר שבקדושה במקום שאינו נקי ובידים שאינם נקיות, ומחמת זה לא הצליח התהלים שלו לעלות למעלה, רק היה פורח באויר.

תהלים של צהרי שבת

אור ה היכל ספוג יראה עילאה, הבעש"ט הק' ז"ע יושב על כסאו בראש השולחן אשר לפני ה', ולפניו התלמידים שרפי המעלה ישובים לכל אורך השולחן ביראת הרוממות, ככהנים בבית המקדש ושרעפיהם דבוקים בהיכלות העליונים.

סביב סביב לשולחן השרפים, הצטבר ציבור של אנשים המוניים, רפתנים, פונדקאים, רוכלי שוק, כולם באו להתבשם מקדושת הצדיק.

הבעש"ט הק' שקוע במחשבותיו הטמירות וכל העם מביט באימה. תמאום הבעש"ט הק' מרים את עיניו הקדושות ונותן בסוף השולחן לעבר האנשים הכפריים. "פייוויש" פונה הבעש"ט לאחד מהם. רעד חולף בגוו של פייוויש הרפתן, הבעש"ט הק' רומז לו בידי הקדושות לגשת אליו.

פייוויש נגש והבעש"ט מוסר לו את הגביע שלו עם שארית יין הקידוש.

"הא לך פייוויש."

כך חזר המחזה על עצמו גם במאכל הדגים, כאשר הבעש"ט קרא לכמה מהכפריים להתחלק ביניהם בשייריו, וכך גם בשאר מאכלי אותה סעודה. כללו של דבר כל אותה סעודת חקל תפוחין קדישין היה הבעש"ט הק' מגלה גילויי חיבה מיוחדים דייקא להמון העם, בחלוקת השיירי ובקירובים נפלאים אחרים. עד שהחיבה היתירה שלבלבו הטהור של הבעש"ט הק' כלפי אותם פשוטים בלטה לכל באי ההיכל.

פליאה עצומה השתכנה בלב התלמידים הקדושים, 'במה עולה חיבתם של יהודים פשוטים אלו לפני רבינו יותר מאתנו קהל שומעי לקחו ומקבלי תורתו?'

'וכי איננו מגיעים למדרגת אותם כפריים, שרבינו מבכר לחלק את שייריו רק להם ולנו אינו מחלק מאומה?'

הבעש"ט הק' הרגיש בפליאה הזו. כמובן.

מנות הדגים חולקו בין המסובים.

סעודת עתיקא קדישא היא הסעודה של התלמידים, הרבי הקדוש מתייחד עם תלמידיו לבד, כל אלו

המשך בעמוד ה'

פייוויש מסמיק מהתרגשות. הוא מיד שותה את הכוס כמצווה.

מבטי המסובים מכל אורך השולחן ננעצים בתמיהה בפייוויש. התלמידים הקדושים אינם מסוגלים לעכל את המתרחש.

המגיד הקדוש ממעזריטש ז"ע אף הוא בין המסובים, והוא מהרהר לעצמו 'הרי כל הון דעלמא הייתי משלם לזכות בלגימה אחת מהכוס הקדוש, איך דווקא פייוויש הכפרי זוכה לכך?'

לימים סיפר המגיד כי רבות הסתגף לכפר על אותו הרהור שחלף בו, שהיה בו סרך של מהרהר אחר רבו.

"מיכל" נוקט הבעש"ט הק' בשם נוסף מבין המצטופפים שבסוף השולחן. מיכל הפונדקאי נגש בצעדים זריזים אל קודש הקדשים. הבעש"ט הק' חותך בשבילו פרוסה מפרוסת ההמוציא שלו, ומוסרה בידיו.

קנאה קדושה צורבת שוב את לבבות קדושי עליון המסובים בשולחן.

נפלא הדבר מהשגתם 'רבונא דעלמא כולא! איך יאכל מיכל הפונדקאי מפרוסת ההמוציא של רבינו?'